

Organisatie van de Limburgse uitvoeringssamenwerking

Wat is er tot nu toe gebeurd?

- Op 4 november 2008 heeft het kabinet haar standpunt bepaald naar aanleiding van de adviezen van de Commissies Mans en Oosting en van de Wabo. Het kabinet opteert voor een beperkt aantal regionale omgevingsdiensten in Nederland op de schaal van de veiligheidsregio. De minister van VROM riep de lagere overheden vervolgens op om inspeland op de door het kabinet voorgestane marsroute, alvast aan de slag te gaan met de concrete uitwerking hiervan, mede om het kabinet van concrete suggesties te voorzien met het oog op besluitvorming over de verdere uitwerking van het concept van regionale omgevingsdiensten.
- Op 26 november 2008 is hierover gesproken tijdens de bestuursconferentie handhavingssamenwerking Limburg en is besloten om op de schaal van de veiligheidsregio's pilots te starten teneinde de wijze van samenwerking binnen een (toekomstige) omgevingsdienst en de inhoudelijke reikwijdte daarvan nader te verkennen en te concretiseren. Gemeentelijke autonomie en keuzevrijheid van gemeenten zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.
- In juni 2009 heeft het kabinet vervolgens een aantal spelregels vastgesteld voor het proces waarbij gemeenten en provincies de vorming van regionale uitvoeringsdiensten verkennen en ter hand nemen. Er zijn een aantal uitgangspunten genoemd, die de gemeenten en de provincies in acht moeten nemen bij het samen inrichten van de regionale uitvoeringsdiensten. Twee vragen staan hierbij centraal: schaalgrootte en juridische vorm.
- Medio 2009 hebben VNG, IPO en de minister van VROM in een packagedeal afgesproken dat er gezamenlijk gewerkt wordt aan kwaliteitscriteria, verbetering van de informatie-uitwisseling, afstemming en samenwerking met het OM en de politie en aan de totstandbrenging van een landsdekkend netwerk van uitvoeringsorganisaties die vanaf 2012 operationeel moeten zijn.
- Op 21 oktober 2009 heeft bestuurlijk Limburg tijdens een bestuursconferentie geconcludeerd dat er gekozen wordt voor de schaalgrootte van de veiligheidsregio en de vorm van een openbaar lichaam conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. Ook is op dat moment besloten om een bestuurlijke stuurgroep in te stellen die het proces om twee regionale uitvoeringsdiensten in Limburg in te richten, voortvarend moet gaan oppakken.
- De stuurgroep RUD heeft uitgaande van de verplichting dat er op 1 januari 2012 twee regionale uitvoeringsdiensten in Limburg gerealiseerd moesten zijn, een proces en tijdspad uitgezet. De eerste stap in het proces is het laten uitvoeren van een inventarisatie - de Foto van Limburg - om basisinformatie te verkrijgen ten behoeve van de bestuurlijke discussie over het takenpakket van de regionale uitvoeringsdiensten.
- Op 16 maart 2010 schrijft de minister van VROM aan de Eerste Kamer dat met de Wabo geen stappen worden gezet die verplichten tot het instellen van RUD's. Het vormen van RUD's staat niet op zich, maar maakt onderdeel uit van een bredere aanpak waarvan ook de aanpak van knelpunten in de strafrechtelijke handhaving en tussen de strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving deel uitmaken. Vervolgens constateert zij dat bottom up processen gaande zijn waarin provincies en gemeenten samen werken aan de vorming van gemeenschappelijke uitvoeringsorganisaties. Dit hele proces is regionaal maatwerk en wordt getrokken door de provincie en de gemeenten die met elkaar een regio vormen. De provincie zorgt, zo stelt de minister, voor de procesregie. Provincies en gemeenten bepalen samen de voortgang van de processen, het tijdstip waarop deze resulteren in de realisatie van samenwerkingsverbanden en de vorm daarvan. Tot slot deelt zij mede dat zij het aan het nieuwe kabinet overlaat om te oordelen of en hoe de resultaten van het bottom up proces geborgd moeten worden.
- Op 23 maart 2010 heeft de Eerste Kamer de motie Huijbregts-Schiedon aangenomen, hetgeen betekent dat de vormgeving en realisatie van de regionale uitvoeringsstructuur niet bij wet dient te worden opgelegd.

Waar staan we nu?

De landelijke verplichting om per 1 januari 2012 regionale uitvoeringsdiensten te realiseren op de schaalgrootte van de veiligheidsregio is losgelaten. We hoeven nu niet meer (gedwongen) uit te gaan van twee regionale uitvoeringsdiensten in Limburg op de schaalgrootte van de veiligheidsregio's. We willen nu gaan onderzoeken hoe de uitvoeringssamenwerking in Limburg er dan wel uit moet gaan zien. Vanwege de kabinetscrisis is er op dit moment onduidelijkheid over het speelveld waarbinnen de RUD's moeten opereren. Het nieuwe kabinet zal dit speelveld moeten vaststellen en dat betekent dat

hierbij vele mogelijkheden voorhanden zijn: van handhaven van het huidig kader tot ver(der)gaande decentralisatie naar gemeenten. Om met een mogelijk veranderend speelveld rekening te houden, wordt de informatiestroom die nodig is om keuzes te kunnen maken (de foto) vanuit het gemeenteniveau opgebouwd om op deze wijze afhankelijk van veranderend speelveld of de mate van gewenste efficiency meerdere samenwerkingsvarianten tegen elkaar af te kunnen wegen.

Hoe willen we verder gaan?

- We achten het van belang dat gepraat wordt vanuit de gezamenlijke ambitie dat kwaliteitsverbetering voorop moet staan.
- We achten het niet opportuun om onze ambitie af te remmen, we blijven ons richten op het proces om de uitvoeringssamenwerking in Limburg te organiseren en kiezen hierbij voor regionaal maatwerk. We gaan kijken naar verschillende mogelijke varianten gebaseerd op de uitgangspunten kwaliteitsverbetering en regionaal maatwerk. Wanneer landelijk het speelveld wordt vastgesteld, hebben we de mogelijkheid om, in overleg met gemeenten, uit deze varianten een adequate keuze te maken.
- De stuurgroep geeft sturing aan dit proces. We gaan door met de pilots en zullen ze in het bottom up proces gebruiken om meerdere varianten van samenwerking te onderzoeken en te verkennen wat de beste variant van samenwerking in de uitvoering is en hoe samenwerking hierin vorm kan krijgen. De scope van de pilots moet hierop worden aangepast: er moet onderzocht worden wat lokaal, regionaal, provinciaal, landsdelig, nationaal kan c.q. moet worden opgepakt. De stuurgroep toetst de samenwerkingsvarianten aan het speelveld dat door het Rijk wordt aangegeven (wanneer dit is vastgesteld). Vervolgens kunnen partijen met elkaar aan de hand hiervan een goede afgewogen keuze maken. Hierbij moet goed rekening worden gehouden met het draagvlak in de regio's. Uitgangspunt van de stuurgroep is dat gekozen wordt voor de meest effectieve en efficiënte vorm van samenwerking.
- Het is van belang om met elkaar af te spreken welk kwaliteitskader we hanteren. In verband met de voortgang hanteren we de KPMG-criteria versie 2.0 als uitgangspunt. Uiteraard volgt een aanpassing op het moment dat deze criteria wijzigen.
- Berenschot kan in inventariserende zin doorgaan. De resultaten van deze inventarisatie worden gebruikt om de discussie te voeren op welk niveau de samenwerking georganiseerd moet worden. De inventarisatie levert input voor het opbouwen van varianten. Bij het bepalen van het speelveld door het rijk kan gekeken worden naar de best passende variant voor gemeenten en provincie binnen dit speelveld. Met aanpassingen is de foto een goed middel om informatie te krijgen om varianten uit te werken, niet alleen voor de vorm maar ook voor de inhoud van de samenwerking (Welke taken? Vergunningverlening en handhaving? Hoe ver ga je daarin?). In de vragenlijst moet meer aandacht worden besteed aan ruimtelijke ordening en bouwen. Deze verbreding is noodzakelijk om de resultaten van de inventarisatie goed te kunnen gebruiken in de discussie.

Communicatie

- *Bestuurlijke regiobijeenkomsten*
De stuurgroep gaat in juni 2010 als voorbereiding op de bestuursconferentie in de regio's Noord, Midden, Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Heuvelland met de gemeenten praten over de hiervoor beschreven aanpak. Tijdens deze bijeenkomsten worden de beschikbare deelresultaten van de Foto van Limburg gepresenteerd om te verduidelijken wat de bedoeling van deze inventarisatie is. Een bestuurder die al voor de camera van Berenschot heeft gestaan, vertelt zijn ervaringen hiermee. Combinaties van stuurgroepleden gaan naar deze voorbereidende regiobijeenkomsten; afgesproken wordt dat er telkens een gemeentelijk stuurgroep lid meegaat dat niet uit de desbetreffende regio komt.
- *Bestuursconferentie*
Vervolgens wordt een bestuursconferentie georganiseerd. Deze bestuursconferentie is besluitvormend hoe we gezamenlijk de weg gaan inzetten om de samenwerking op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in Limburg op de meest efficiënte wijze te organiseren.
- *Website*
We richten een website in waar alle relevante informatie uit het landelijke traject en uiteraard ook alle relevante informatie uit Limburg op terug te vinden is.

Communicatie over dit proces vindt rechtstreeks vanuit de stuurgroep RUD plaats met duidelijk herkenbaar eigen logo om de gezamenlijkheid te benadrukken.